

Jäsenlehti 4/2009

Jäsenlehti 4/2009

Sisällys

Yhteystiedot ...	1
Puheenjohtajan palsta ...	3
Koiran epilepsia ...	4
Vuoden näyttelykoira -kilpailu....	7
Mitä koira kertoo kehollaan? ...	9
Koirien suusairaudet ...	12
Match ja Spitz Show ...	14
Koiran näyttelysäännöt ...	16
Tunnelmia pikkujouluista ...	19
Joulutervehdykset ...	20

Kannen kuva:

Nonita Aurinkokuningas, kuva Kirsi Jankkila

Asustaako luonasi kansikuvakoira?!

Lähetä isokokoinen, hyvälaatuinen kuva sekä koiran tiedot osoitteeseen sapy.jasenlehti@gmail.com.

Yhteystiedot

Suomen saksanpystykorva-harrastajat SAPY ry

www.saksanpystykorvaharrastajat.com

Hallitus

Eija Tuominen, puheenjohtaja
sapy.puheenjohtaja@gmail.com

Ari Kaunisto, varapuheenjohtaja
sapy.hallitus@gmail.com

Paula Matikainen, sihteeri
sapy.hallitus@gmail.com

Tarja Nieminen, rahastonhoitaja
sapy.rahastonhoitaja@gmail.com

Minna Tossavainen, jäsensihteeri
sapy.jasensihteeri@gmail.com

Jenita Tuominen, jäsen
sapy.hallitus@gmail.com

Susanna Nevalainen, jäsen
pentuneuvoja
sapy.hallitus@gmail.com

Eija Nurminen, jäsen
sapy.hallitus@gmail.com

Kosti Solonen, varajäsen
sapy.hallitus@gmail.com

Jukka Korhonen, varajäsen
sapy.hallitus@gmail.com

Webmaster

Paula Similä
paula@kaskimaanpalvelut.com

Jäsenlehden toimitus

Kirsi Jankkila
sapy.jasenlehti@gmail.com

Puheenjohtajan palsta

Näin joulun alla tuntuu että on kiirettä joka suuntaan, mutta muutama sananen kuitenkin teille.

Ensinnäkin kiitokset kaikille Spitz ja Match Show kävijöille. Nyt olemme tänä vuonna pitäneet kaksi mätsäriä ja Spitz shown Hämeenlinnassa samassa paikassa, koska se on helposti moottoritien kupeessa. Ensi vuonna suunnitelmissa on pitää mätsäri Sallossa, ja epävirallinen erikoisnäyttely kleineille ja mitteleille sekä kesäpäivät Forssassa. Samaan yhteyteen on myös mietitty kasvattaja päiviä, mutta ohjelma on vielä avoin, ja julkaistaan lähempänä ajankohtaa.

Pikkujoulut saunaillalla sujuivat hyvin, mukavaa että niin moni pääsi mukaan, vaikka jäsenemme asuvatkin ympäri suomea. Muistakaa lähettää Tarjalle vuoden parhaita varten tiedot koirastasi, yhdistys palkitsee näyttelykoirien lisäksi myös parhaat pennut, parhaat juniorit ja parhaat veretaanit, parhaan kasvattajan sekä parhaan jalostuskoiran. Sekä TOKO:n ja Agilityn parhaimmiston. Palkinnot ja kunniaadiblomit jaetaan alkuvuodesta myöhemmin ilmoitettavassa paikassa.

Toivotan kaikille Saksanpystykorvaharrastajille erittäin Hyvää Joulua ja Onnellista sekä menestyksellistä uutta vuotta.

Eija Tuominen

Koiran epilepsia

Eläinlääkäri Nina Menna, Vetcare Oy

Epilepsia aiheuttaa kohtauksia

Epilepsia eli kaatumatauti on toistuvia kohtauksia aiheuttava aivojen sähköisen toiminnan häiriö. Kohtauksien luonne vaihtelee ja koiralla voi olla tajunnan, motoriikan, sensorisen toiminnan, autonomisen hermoston ja/tai käyttäytymisen häiriöitä. Kohtauksen aikana koira voi olla tajuissaan tai tajuton. Jos koko koira kouristelee, puhutaan yleistyneestä kohtauksesta. Kohtaus voi esiintyä myös paikallisena, jolloin vain yksi lihasryhmä, esimerkiksi koiran raaja tai raajat kouristelevat. Tällainen paikallisalkuinen kohtaus voi laajeta yleistyneeksi kohtaukseksi.

Kohtauksen luonne riippuu purkauksen lähtöpaikasta aivoissa ja sen leviämisestä. Epilepsian syntyyn tarvitaan aivojen kohtauskynnyn madaltuminen tai ärtävyyden lisääntyminen. Kohtauskynnystä madaltavat ihmisellä monet eri tekijät, kuten kuume (lasten kuumekouristukset), lääkkeet, stressi, hormonaaliset tekijät tai väsymys. Nämä samat seikat madaltanevat myös koiran kohtauskynnystä. Epilepsia on jonkin verran yleisempää uroksilla (noin 60 % sairastuneista koirista) kuin nartuilla, joten urospuolinen hormonitoiminta altistaa kliiniselle sairaudelle.

Epilepsian esiintyminen

Epilepsia on koiran yleisin hermostollinen ongelma. Kaikista koirista noin 1 % sairastaa epilepsiaa, mutta joissakin koirapopulaatioissa esiintyminen on selvästi suurempaa, jopa lähelle 20 % luokkaa. Epilepsian esiintymisen vaihtelu on eri rotujen kesken suurta ja seuraavilla roduilla epäillään olevan suurentunut riski sairauden kehittymiseen: beagle, belgianpaimenkoirat, bokseri, bordercollie, collie, shetlanninlammaskoira, keeshond, irlanninsetteri, kettuterrieri, kultainen noutaja, labradorinnoutaja, kääpiösnautseri, mäyräkoirat, siperianhusky, unkarinvizla, villakoira, walesinspringerspanieli, cockerspanieli (amerikan- ja englannincockeri) sekä bernhardinkoira. Suomessa on sairautta havaittu keskimääräistä useammin myös suomenpystykorvalla. Eniten näytteitä suhteessa rekisteröintimäärään on lääkityksen seurantaan lähetetty maassamme norwichin-terriereistä, keskikokoisista villakoirista ja belgianpaimenkoirista. Epilepsiaa on maailmanlaajuisesti tavattu 46 koirarodulla.

Epilepsian tunnistaminen

Ensimmäinen kohtaus tulee useimmiten nuorena, 1-5 -vuotiaana. Jos kohtaukset tulevat jo pikkupentuna, kyseessä voi olla epilepsia tai jokin synnynnäinen muutos. Näitä ovat mm. hapenpuutteen tai muun vamman aiheuttama vaurio taikka vesipää.

Jos oireet alkavat vanhemmalla iällä, ovat muut epilepsiatyyppisten kohtausten syyt todennäköisiä. Tämä jako on kuitenkin hyvin häilyvä, epilepsia voi alkaa missä iässä hyvänsä. Oikeata epilepsiaa ja muista syistä johtuvia kohtauksia on vaikea erottaa toisistaan oireiden tai esiintymistiheyden perusteella. Molemmat näyttävät ulkoisesti samalta.

Epilepsiakohtaus voi tulla milloin vain. Noin puolella koirista kohtauksia esiintyy koiran ollessa levossa ja puolella valveilla. Koiran ollessa levossa aivojen kohtausten estomekanismit toimivat todennäköisesti heikommin, kuin valveilla ja aktiivisena. Kohtaukset voivat jatkua jonkin aikaa omistajan tietämättä, jos koira saa niitä pääsääntöisesti öisin tai ollessaan yksin. Kohtaustiheys vaihtelee voimakkaasti. Jotkut koirat saavat kohtauksen kerran viikossa ja jotkut kerran vuodessa. Yleistyneitä ja osittaisia kohtauksia esiintyy yhtä paljon.

Kohtausta edeltää 2/3 osalla koirista esitila, jolloin koira käyttäytyy normaalista poikkeavasti. Se voi pyrkiä omistajan seuraan, olla levoton tai mennä piiloon. Kohtausta seuraa jälkitila, jonka aikana koira on hyvin väsynyt ja poissaoleva. Koiralla voi olla kova nälkä tai jano taikka se voi käyttäytyä vihamielisesti. Anna koiran olla rauhassa jälkitilan aikana, kunnes se on taas oma itsensä. Kohtauksen aikana koiran rauhoittamisesta ei ole hyötyä, jos koira on tajuton. Älä siis koske tajutomaan koiraan kohtauksen aikana, vaan valvo kohtauksen kulkua turvalliselta etäisyydeltä.

Epilepsian syyt ja hoito

Epilepsian perimmäistä syytä ei tunneta, mutta koiran perimällä on vaikutusta sairastumiseen. Samantyyppisiä kohtauksia voivat aiheuttaa myös muut sairaudet kuin epilepsia. Tällaisia ovat muun muassa kehityshäiriöt, verenkiertohäiriöt, tulehdukset, sydämen-, maksan- tai munuaisten vajaatoiminta, aineenvaihduntasairaudet, myrkytykset, kasvaimet, rappeutumissairaudet ja vammat. Epilepsiadiagnoosi pohjautuu muiden sairauksien poissulkemiseen. Siksi koirasta otetaan virtsa- ja verinäytteitä ja tehdään muitakin tutkimuksia. Jollei muuta selittävää syytä löydy, koira sairastaa epilepsiaa. Epilepsiaa sairastava koira on kohtauksien välillä täysin normaali. Jollei se sitä ole, on todennäköistä, että kohtaukset johtuvat jostakin muusta syystä.

Jos kohtauksia aiheuttava muu sairaus kuin epilepsia, voidaan hoitaa, voivat kohtaukset jäädä kokonaan pois. Varsinaista epilepsiaa ei kuitenkaan voida parantaa, vaan koira tarvitsee lääkitystä koko loppuelämänsä ajan. Lääkityksen avulla epilepsiakohtausten esiintymistä voidaan harventaa, kohtauksia lieventää ja niiden kestoa lyhentää. Joskus kohtaukset saadaan lääkityksellä kokonaan loppumaan.

Kun koirasi sairastuu epilepsiaan, saatat tuntea epätietoisuutta siitä, miten tilanteessa olisi parasta toimia koiran kannalta. Tällöin on hyvä muistaa, että hyvässä hoitotasapainossa oleva epilepsia ei muuta koiran älykkyyttä eikä tee koirasta toimintakyvytöntä. Liiallista stressiä ja sellaisia ulkoisia ärsykeitä, joiden tiedät laukaisevan koirassasi kohtauksen, on syytä välttää. Epileptikkokoira elää todennäköisesti lääkityksen turvin normaalin koiranelämän ja kuolee iäkkäänä johonkin muuhun sairauteen, kuin epilepsiaan. Jos koira vastaa lääkitykseen huonosti ja kohtaukset jatkuvat siitä huolimatta, voidaan kokeilla kahden eri lääkkeen yhdistämistä. Myös tehdyn diagnoosin varmistaminen erikoisklinikalla tehtävien jatkotutkimusten (aivosähkökäyrä, magneettikuvaus) avulla on tällöin paikallaan.

Hyvä hoitotasapaino on tärkeä

Epilepsiahoidossa kohtausten saaminen hallintaan mahdollisimman hyvin on tärkeää. Hallitsemattomat, usein toistuvat, voimakkaat tai pitkät kohtaukset voivat vaurioittaa aivoja ja altistavat uusien kohtausten synnylle. Tällöin myös koiran persoonallisuus saattaa muuttua ajan kuluessa.

Lääkityksen aloittaminen

Eläinlääkäri ja omistaja päättävät yhdessä lääkityksen aloittamisesta. Tavallisimmin lääkitys aloitetaan, kun kohtauksia tulee useammin kuin kerran 6 viikossa, tai vuorokauden kuluessa tulee vähintään 2 kohtausta, taikka koiralla on yksikin pitkitynyt, yli 5 minuuttia kestävä kohtaus.

Jokainen koira reagoi lääkitykseen yksilöllisesti. Hoidon tavoitteena on kohtausten poistaminen, mutta se ei ole aina mahdollista. Hoito on tuloksellista, kun kohtaukset harvenevat, lievenevät tai niiden kesto lyhenee.

Hoidon vaikutusta seurataan verinäytteiden avulla. Ensimmäinen kontrollikäynti on 2-3 viikon kuluttua lääkityksen aloittamisesta. Tällöin koiralta otetaan verinäyte, josta tutkitaan veren lääkeainepitoisuus. Lääkeainepitoisuutta verrataan koiran vointiin ja lääkkeen annosta voidaan säätää sen mukaisesti.

Koiran lääkitystä ei saa omin päin muuttaa eikä lopettaa. Vaikka koirasi tulisi lääkityksellä täysin oireettomaksi, se ei merkitse, että koirasi olisi pysyvästi parantunut. Jos lopetat lääkityksen, koiran oireet palaavat ennemmin tai myöhemmin. Lääkkeet on annettava säännöllisesti.

Epilepsian ennaltaehkäisy

Epilepsiaa sairastavaa koira ei suositella käytettäväksi jalostukseen. On todettu, että kahden epileptikon jälkeläisistä 40 - 100 % on epileptikoita. Samoin on vältettävä sellaisten riskilinjojen yhdistämistä, joiden tiedetään tuottaneen epileptikkojälkeläisiä. Koiran epilepsian periytymistä ei tunneta, mutta esim. karkeakarvaisen kääpiömäyräkoiran tietyn tyyppisen epilepsian, Laforan taudin, geeni on löydetty. On kuitenkin todennäköistä, että monella rodulla periytymismekanismi on polygeeninen, jolloin sairauden syntyyn vaikuttaa joukko geenejä. Epilepsia on hyvä esimerkki sairaudesta, jolla on tietty esiintymiskynnys. Koiralla täytyy olla tietty määrä epilepsiageenejä, jotta kliininen sairaus puhkeaisi. Polygeenisesti periytyviin ominaisuuksiin ympäristöllä on suuri vaikutus ja niiden esiintymisen vähentäminen koirakannassa vaatii vuosien pitkäjänteistä ja suunnitelmallista jalostusvalintaa. Sairaiden koirien salaaminen on karhunpalvelus koko rodulle.

Ohjeet omistajalle

- Pidä koiran kohtauksista päiväkirjaa. Kirjanpitosi auttaa hoidon seurannassa.
- Suojaa koira vahingoittumiselta kohtauksen aikana.
- Älä pidä epileptikkaa toisten koirien kanssa yhdessä ollessasi poissa. Muut koirat saattavat suhtautua kouristelevaan toveriinsa vihamielisesti.
- Pidä koira rauhallisessa ympäristössä kohtauksen jälkeen ja anna koiran olla rauhassa. Jotkut koirat käyttäytyvät aggressiivisesti ennen tai jälkeen kohtauksen.
- Älä pidä koira irti kohtauksen jälkeen ulkoillessanne, ennen kuin se käyttäytyy täysin normaalisti.
- Koiralle on hyvä tarjota vettä kohtauksen jälkeen, sillä osa koirista on janoisia.
- Ota yhteyttä eläinlääkäriin, jos kohtausta kestää yli 5 min tai koiralla on saman päivän aikana useita kohtauksia.
- Huolehdi koiran säännöllisestä lääkityksestä eläinlääkärisi ohjeita noudattaen.

Tarroja myynnissä

Yhdityksellä on myynnissä logo-tarroja hintaan 2€ kpl. Hintaan lisätään postituskulut 1€.

Tarroja voi ostaa myös SAPY:n tapahtumissa sekä koiranäyttelyistä, joissa Niemisen Tarja on paikalla. Tällöin postikuluja ei veloiteta.

Tilaukset sähköpostilla tarjaliisa.nieminen@gmail.com.

Vuoden näyttelykoira -kilpailu

Tulokset tulee lähettää 17.1.2009 mennessä yhdistykselle osoitteeseen
sapy.hallitus@gmail.com tai kirjeitse osoitteeseen
Tarja Nieminen, Turuntie 19-21 D 6, 13130 Hämeenlinna

VUODEN NÄYTTELYKOIRAKILPAILUN SÄÄNNÖT

Kilpailu käsittää kaikki Suomessa pidetyt viralliset näyttelyt kyseiseltä vuodelta. Korkeintaan seitsemän (7) parasta tulosta huomioidaan. Näistä 2 voi olla ulkomailla saavutettuja. Nartut ja urokset kilpailevat yhdessä. Veteraanit kilpailevat ainoastaan VUODEN VETERAANIN arvonimestä.

Kilpailuun saavat osallistua kaikki SKL-FKK:ssa rekisteröidyt suomalaisen omistuksessa olevat Grosspitz, Mittelspitz, Kleinspitz ja Pomeranian-rotujen edustajat, joiden omistajat ovat jäsenenä yhdistyksessä. Mikäli kyseessä on yhteisomistuskoina, riittää, että yksi omistajista on yhdistyksen jäsen. Myös suomalaisessa omistuksessa oleva Suomessa rekisteröity tuontikoina voi osallistua kilpailuun. Lisätietoja ja pistetaulukko: <http://saksanpystykorvaharrastajat.com/>

Kilpailussa palkitaan

- Pentu, Juniori ja veteraani
- Vuoden paras näyttelykoina
- Vuoden VSP
- Vuoden jalostuskoina
- Vuoden kasvattaja
- Vuoden Toko-koina
- Vuoden Agilitykoina

*Damirazin Oikotie onneen, Tervakoski 29.8.2009,
kuva Marika Ahtaanluoma*

Mitä koira kertoo kehollaan?

Koirasi kommunikoi jopa enemmän kehollaan kuin äänellään. Kehon asennot ja eleet kertovat monenlaista koiran tunnetilaa. Kehon asennot kertovat koiran ai-keista.

Miksi kehonkieli on niin tärkeä. Sinä et valitettavasti osaa koiraa sen enempää puhumalla kuin liikkeilläsi saati tunteillasi. Koira kuitenkin tulkitsee sinua ja tun-netilojasi enemmän kuin arvaatkaan.

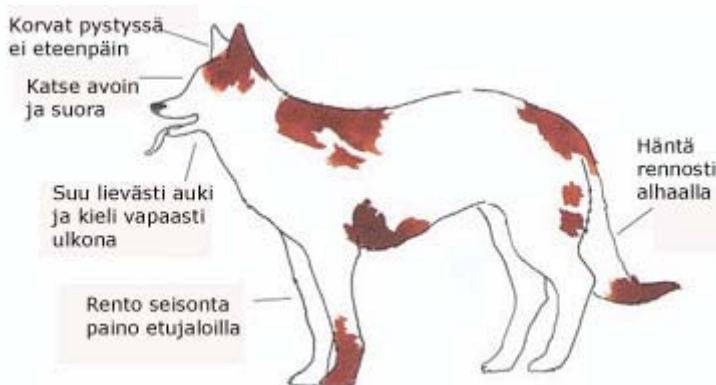
Mitä koirasi puolestaan yrittää sanoa sinulle? Koira kommunikoi monella eri tavoin, ja koiran käyttämä kehon kieli on tärkein koiran kommunikaatiossa. Vaikka koirien käyttämässä ääntelyssä on paljon tietoa, niin kuitenkin viestintä keholla on voi-makasta ja erityisesti tietoa välittävät koiran ilmeet ja kehon asennot.

Koiran kehonkielen ymmärtämisestä on paljon hyötyä. Mitä tapahtuu kun koira pelästyy ja hermostuu. Tai kun koira hermostuu ja ryhtyy puolustautumaan. Kan-nattaa tarkkailla koiraa ja oppia tarkastelemaan koiran kasvoja ja koko kehoa. Kun kaksi koiraa kohtaa toisensa, ei kestä kuin muutamia sekunteja ja tilanne on arvio-itu. Ihmisten yksi suurimpia ongelmia on se, ettei tajuta pieniä, nopeita kehossa tapahtuvia muutoksia, eikä osata lukea koiran tilaa.

Vaikka tässä käydäänkin läpi kehon ilmaisuja, niin näihin liittyy tavalla tai toisella ääntelyä, pureskelua, nojailua, nuolemista, ontumista, töykkimistä, hymyilyä, li-pomista haukottelua, kaivamista, pissaamista ja näiden yhdistelmiä jne.

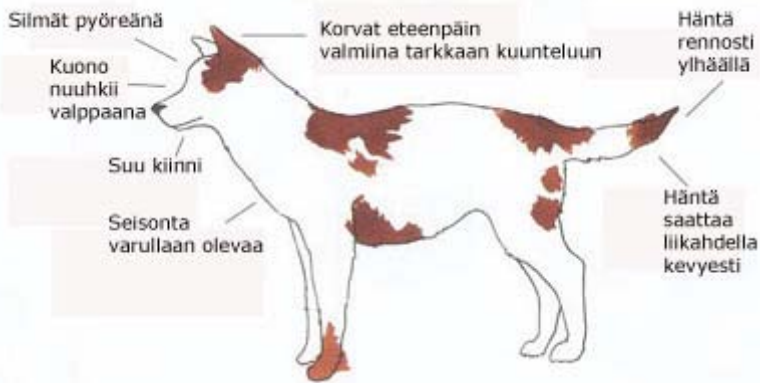
Seuraavassa koiran kehonkielen kahdeksan keskeisintä viestiä. Nämä ovat yleispäteviä ja pitää muistaa, että sinun koirasi kehonkieli voi olla hieman eri-lainen eri tilanteissa ikään kuin paikallista murretta. Opettele tunnistamaan oman koirasi kehonkieli ja kasvojen ilmeet.

1. Rauhallinen, lähestyttävissä

Mikäli koira on havainnut jotain erikoista tai jotain tuntematonta, sen olemus valpastuu ja ryhtyy seuraamaan tilannetta. Koira ryhtyy määrittämään tilannetta saatujen signaalien pohjalta ja arvioimaan onko mitään uhkaa ja onko ryhdyttävä toimiin.

2. Valpas ja tarkkaileva

3. Hallittu aggressiivisuus

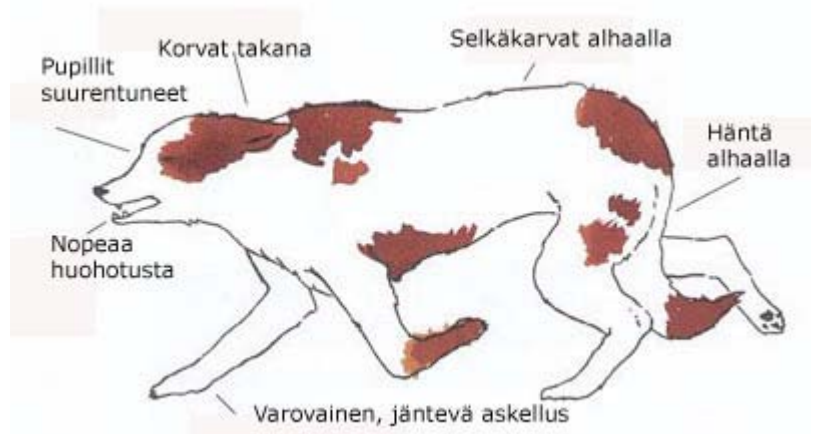

4. Pelloissaan ja aggressiivinen

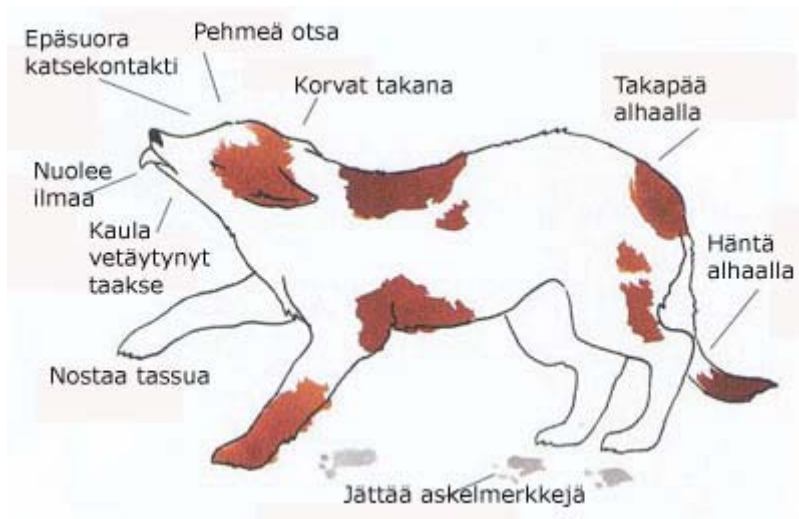
Tämä koira on pelloissaan, mutta se ei ole nöyrä ja voi hyökätä jos sitä painostetaan. Koira yleensä antaa nämä viestit, kun sen kohtaa suoraan uhkaavan tilanteen.

5. Stressaantunut ja ahdistunut

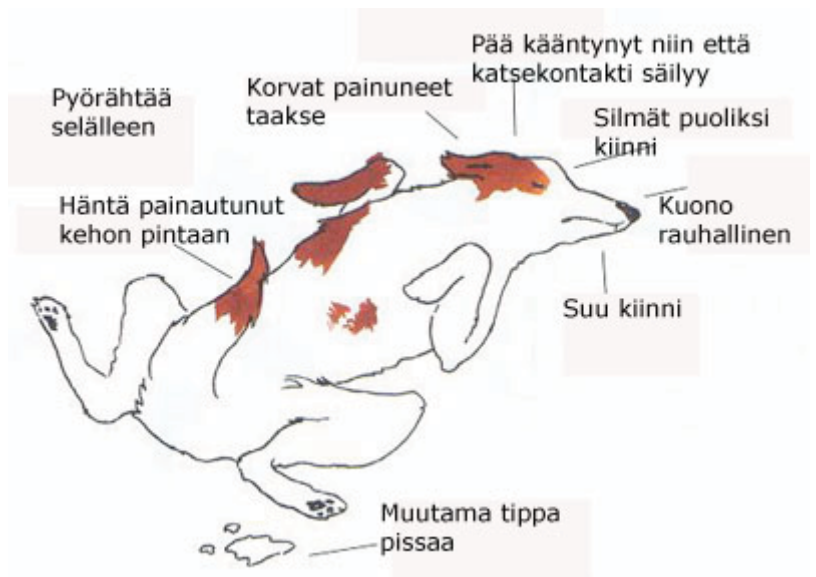
Tämä koira on hieman pelloissaan ja tarjoaa sovintoa. Näiden merkkien tarkoituksena on rauhoittaa tilannetta. Tunnustaa vastapuolen korkeampi sosiaalinen asema. Ja välttää uusia haasteita ja ehkäistä konflikteja.

6. Pelloissaan ja huolissaan

7. Pelko - täydellinen antautuminen

8. Leikkisyys

Tässä koira kutsuu leikkimään. Se voi innoissaan haukkua tai näykiä. Tilannetta voidaan pitää myös eräänlaisena "välimerkkinä" siitä, että mahdollinen aiempi kova käytös ei ollutkaan tarkoitettu uhkaksi tai haasteeksi.

Kuinka sinun eleesi ja käyttäytymisesi vaikuttaa?

Ja tähän ikään kuin jälkikirjoituksena on muistettava kehon kommunikointi toiseenkin suuntaa. Useammin kuin kerran on tapahtunut, että koira pelkäävä ihminen ryhtyy huitomalla hätistelemään koira kauemmas, tai jotain muuta äkinäistä liikettä. jotka koira helposti tulkitsee aivan päinvastoin kuin mikä oli huitojen tavoite.

Näitä eleitä, jotka hämmentävät koira pohditaan MTV3:n Helmessä. Lähetätkö epähuomiossa viestejä, jotka saavat koirasi hämmennyksiin? Opi tunnistamaan merkit, jotka panevat hauvan pään pyörälle!

Huudatko puhelimesta perheenjäsenelle tai ystävällesi, kun olet yksin kotona? Koira ei ymmärrä, että puhut jollekin muulle; se on yksin kanssasi kotona, joten sinun täytyy äristä sille. Puhelimesta kiihtyvän koiranomistajan tulisi muistaa, että varsinkin koiranpentu voi hämmentyä vihaisista sanoista ja luulla toimivansa väärin.

Ruokapöytäkäytös

Jos hellit koiraasi makupalloilla tai nostat hauvan syliisi ruokailun aikana, se alkaa pian yhdistää ruoka-ajat herkkuihin. Tämä johtaa monille tuttuun kerjäämiseen.

Osoittelu

Puhutko innokkaasti käsilläsi? Koirasi saattaa olla pyörällä päästään. Vauvat ja koirat ymmärtävät eleitä, mutta jos huidot jatkuvasti ympäriinsä, koira ei ymmärrä, mitä siltä vaaditaan. Älä siis puhu koiralle sekavalla elekielellä: pidä käyttämäsi liikkeet yhdenmukaisina.

Rentoilua

Ryntäät ulko-ovelle, on siis leikin aika! Älä tee lähdöstäsi suurta numeroa, vaan pidä se luonnollisena asiana. Ovelle juokseminen innostaa koira jahtaamaan sinua, ja ikävään taipuvainen koira saattaa alkaa oireilla, jos hoidat lähtörutiinisi joka kerta samalla tavalla.

Kiltteys

Ransu saa istua sohvalla tämän kerran, eihän se haittaa? Väärin. Jos sääntösi eivät pidä nyt, ne eivät pidä huomennakaan. Koira ei ymmärrä, että jokin on sallittua "toisinaan"; sille on olemassa vain nykyhetki.

Koirien suusairaudet

Hampaan rakenne

Aikuisella koiralla on 42 hammasta. Koiranpennulla hampaita on 28. Maitohampaiden puhkeaminen alkaa noin kolmen viikon iässä ja pysyvät hampaat vaihtuvat noin seitsemän kuukauden ikään mennessä.

Hampaan näkyvää osaa kutsutaan kruunuksi ja ikenen alla olevaa osaa juureksi. Terve ien on vaaleanpunainen ja kiinteä. Ien on tiiviisti kiinnittynyt hampaan pintaan, vain ienrajassa on ientasku, jonka syvyys koiralla on noin 1mm.

Iensairaudet

Hyvästä suuhygieniasta tulee huolehtia jo pienestä pitäen. Tehokkain tapa hoitaa koiran hampaita on päivittäinen hampaiden harjaus. Voit aloittaa harjoittelun laittamalla sideharsoa sormen ympärille ja ”pyyhkiä” hampaan ulkopintaa silloin kun koira lepäilee. Vähitellen totutat koiran esimerkiksi sormihammasharjaa käyttämällä hampaiden harjaamiseen myös hampaiden sisäpinnoilta. Käytä vain lemmikeille tarkoitettua hammastahnaa, koska fluori on koiralle haitallista. Lemmikkieläinkaupoista löytyy kanan- ja maksanmakuista hammastahnaa. Laita hammastahnaa harjan sisälle niin, että koira ei nuole tahnaa pois ja saat harjattua hampaan pinnan hammastahnalla.

Ientulehdus on koirien tavallisimpia tauteja. Yli 80 %:lle koirista kehittyy iensairaus ennen kolmen vuoden ikää ja yhdeksän vuoden iässä koirilla esiintyy erittäin yleisesti suusairauksia. Vanhemmalla koiralla ientulehduksen syynä on tavallisesti plakin ja hammaskiven kertyminen puutteellisen kotihoidon takia.

Altistavia tekijöitä ovat korkea ikä, pehmeä ravinto, hampaiston ahtaus ja kiertyneet hampaat sekä eräät autoimmuunisairaudet. Suubakteerit voivat ientulehduksen, ienhaavaumien kautta päästä verenkiertoon ja muualle elimistöön aiheuttaen tulehduksen esimerkiksi maksaan, munuaisiin tai sydämeen. Huono suuhygienia voi vaikeuttaa eräiden sairauksien hoitovastetta. Ihmisellä parodontiittia pidetään eräänä tekijänä ennenaikaiseen synnytykseen sekä sikiön alhaiseen syntymäpainoon.

Tavallisimpia oireita ientulehdukselle ovat pahanhajuinen hengitys, ikenien punoitus, verenvuoto, syljen valuminen, joskus suun raapiminen, syömättömyys tai koira varoo kaiken kovan pureskelua ja on apea.

Plakki ja hammaskivi

lentulehduksen aiheuttaa plakki eli hampaan pinnalle ja ienrajaan kertyvä bakteerimassa. Plakista on eristetty yli 300 eri bakteerilajia. Hammaskivi muodostuu plakista, jonka syljen mukanaan tuomat mineraalit kovettavat hammaskiveksi. Hammaskiven karhea pinta edesauttaa edelleen bakteerien kiinnittymistä hampaiden pinnalle. Hampaiden puhdistuksen jälkeen on jo kolmen tunnin kuluttua havaittu plakkia hampaiden pinnalla ja plakki mineralisoituu hammaskiveksi kahdessa viikossa.

lentulehdus jaetaan vakavuuden mukaan lievempään gingiviittiin eli ientulehdukseen ja vakavampaan parodontiittiin eli hampaan kiinnityskudoksen tulehdukseen. Gingiviitti rajoittuu ikeneen, mutta parodontiitissa hampaan kiinnityskudos tuhoon ja löystyy, jolloin ympäröivä luu katoaa ja lopulta hammas irtoaa tai se on poistettava. lentulehdus (gingiviitti) pystytään asianmukaisella hoidolla parantamaan. Hoitoon kuuluu eläinlääkärin suorittama, nukutuksessa olevan koiran plakin ja hammaskiven poisto sekä hampaiden pinnan kiillotus.

lentulehduksen edettyä parodontiitiksi ei paluuta terveeseen kudokseen enää ole. Kunnollisella hoidolla tilanne pystytään pitämään kurissa ja huonot hampaat poistetaan. Yleensä sairaus ei ole, ikävä kyllä, vain yhdessä hampaassa vaan joskus joudutaan poistamaan suurin osa hampaista.

Ennaltaehkäisy on tehokkainta hoitoa

Lemmikin suun terveys tulisi tarkastuttaa eläinlääkärillä säännöllisesti kerran vuodessa. Hammashygienia ja hampaiden kunto on hyvin yksilöllistä ja on olemassa rotukohtaisia eroja. Kaikki koirat eivät enää aikuisena totu hampaiden harjaamiseen. Tärkeintä hampaiden kotihoidossa on tarjota koiralle oikeanlaista pureskeltavaa. Markkinoilla on erilaisia purutuotteita, hampaita puhdistavia kuivaruokia ja purule-

luja, joista jokainen löytää varmasti mieleisensä. Kotihoidon tarkoitus on ylläpitää ja tukea eläinlääkärin tekemän hoidon tulosta mahdollisimman pitkään siten, että hampaiden pinnalle kertyvää plakkia muodostuisi mahdollisimman vähän eikä hammaskiveä pääsisi muodostumaan lainkaan!

Päivittäinen hoito pitää hampaat kunnossa ja hengityksen raikkaana!

SAPYn Match ja Spitz Show kisattiin syyskyisessä Hämeenlinnassa

Vasemmassa kehässä pentuja tuomaroimassa Marika Ahtaanluoma, oikealla pienten koirien tuomarina Juulia Savolainen.

Syyskuun 6. päivä järjestettiin Hämeenlinnassa Citymarketin parkkipaikalla kaikille koirille avoin match show sekä saksanpystykorville tarkoitettu spitz show. Lähiseudulla samana päivänä järjestettävistä muista mätsäreistä huolimatta paikalle saapui mukavasti koiria omistajineen.

Match Showssa kilpailtiin luokissa pennut, pienet koirat, isot koirat sekä lapsi ja koira. Spitz shown innoittamana jo tavallisessa mätsäriässä oli mukana useampi saksanpystykorva, osa pennuissa ja osa pienissä koirissa.

Kaikki osanottajat palkittiin, joten punaisten ja sinisten kehien sekä BIS-palkintosijojen ulkopuolelle jääneet koiratkin saivat puruluut järsittäväksi.

BIS-kehässä kilpaili viisi koiraa, ja heistä voiton vei saksanpaimenkoira.

Match Shown BIS-viisikko

Spitz shown BIS-voiton vei Pomeranian Tirhan Unbelievable. Toiseksi sijoittui Mittelspitz Damirazin Dynamiitti, kolmanneksi Kleinspitz Lagues Night Pixie ja neljänneksi Keeshond.

15

NÄYTTELYSÄÄNNÖT

1. Ensisijaisena tarkoituksena koiranäyttelyssä on kyetä mahdollisimman lyhyessä ajassa näyttämään itsestään mahdollisimman paljon, mitään salaamatta.
2. Kehään mennessä Sinun ei tule kiinnittää mitään huomiota narun jatkeena kulkevaan ihmiseen; hän on mukana vain henkisenä tukena eikä saa mitenkään häiritä Sinun suoritustasi.
3. Ota heti ensimmäiseksi selvää kanssakilpailijoistasi; pidä huoli, ettei kukaan heistä hauku kovempaa kuin Sinä itse.
4. Kun tuomari kutsuu Sinut arvosteltavaksi, älä suinpäin ryntää hänen luokseen, vaan luimistele hetken aikaa riittävän kaukana (ainakin kaksi kädenmittaa) ; näin tuomari näkee Sinulla olevan harkintakykyä ja omaa tahtoa.

Mallu

5. Jos tuomari joutuu repimään Sinua huulista nähdäkseen hampaasi, voit olla melko varma, että pelisi on pelattu; ole siis kohtelias ja irvistä oikein kunnolla niin, että viimeisetkin poskihampaat näkyvät. Samanaikaisesti kannattaa myös murista selvällä ja kuuluvalla äänellä; tuomari saattaa haluta tietää, oletko äänialaltasi basso, tenori vai sopraano.

6. Kun tuomari käskee Sinun juosta edestakaisin kehässä, tarkoittaa se sitä, että hän haluaa nähdä kaikki askellajisi steppauksesta kenguruhyppyihin; Sinun tulee yrittää parastasi, sillä tämä on tärkeä kohta.

7. Tuomarin asettuessa pöytänsä taakse katselemaan Sinua et missään tapauksessa saa jäädä paikallasi seisomaan kuin suolapatsas; tuomari pitkästyy helposti ja silloin mahdollisuutesi on käytännöllisesti katsoen menneet. Liikehdi vapautuneesti ja yritä keksiä mahdollisimman monenlaisia asentoja; tällöin tuomarin mielenkiinto säilyy loppuun asti.

8. Erittäin huomaavaista tässä vaiheessa on myös antaa tuomarille virtsa- ja ulostusnäyte; jos esim. kakassasi on matoja, voi tuomari siitä päätellä, että karvasi ei ole kiiltävä ja olet muutenkin hiukan alikuntoinen.

9. Kun tuomari tulee selittämään arvosteluperusteitaan omistajallesi/esittäjällesi, asettaa hän näin Sinut viimeiseen kokeeseen; selitys ei toki ole tarkoitettu ihmiselle vaan Sinulle itsellesi. Sinun tulee siis innostuneella haukunnalla koko ajan kertoa, että olet ymmärtänyt asian ja että lupaat korjata mahdolliset virheet ensi tilassa.

10. Sitten homma onkin ohi ja voit napata kritiikkilapun ja värilliset muovinauhat kehätoimitsijalta; ne on tarkoitettu Sinulle palkinnoksi ja

Tunnelmia pikkujouluista

13.11. Hämeenlinnassa

Kuvat Tarja Nieminen

HAUSKAA JOULUA JA ONNELLISTA UUTTA VUOTTA
toivoo Kennel Nonita

Hyvää Joulua ja
Onnellista uutta vuotta!

Toivottaa Damirazin väki

*Kun taivas on tumma
ja pohjoisesta tuulee,
silloin enkelin laulun
tuulessa kuulee. Se
rakkautta ja lämpöä
koteihin laulaa,
ja kaikille toivottaa
joulurauhaa.*

T. Jenita ja Kosti

*Koirankujeista joulua ja
menestyksestä uutta vuotta!*

*Toivottaa
Nemo, Nipsu, Kirsi ja Tero*